

Tilsynserklæringen for skoleåret 2014 - 2015

Midtdjurs friskole.

Skolekode: 280040

Tilsynsførende Kurt Madsen - lærer på Specialcenter Syddjurs i Pindstrup

Jeg har været på tilsynsbesøg på Midtdjurs friskole:

Torsdag den 30. oktober 2014, hvor jeg overværede morgensamlingen, udeundervisning i "bakkerne", undervisningen i alle grupper, frikvarterer i skolegård, på sportspladsen og på lærerværelset m.m.

Tirsdag den 17. marts. Også her var jeg rundt i alle klasserne, og overværede undervisningen i de fag der var på skemaet den dag.

Enkelte gange har jeg kigget forbi skolen når jeg har fået fri. Jeg læser skolens nyhedsbreve så at sige hver uge, og er imponeret over omfanget og informationsniveauet, og jeg følger nyhederne og annoncerne i dagspressen om skolen.

Tilsynserklæringen indeholder:

Tilsynets vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk, og hvis skolen er omfattet af friskolelovens § 8a, stk. 5, historie.

Tilsynets vurdering af, om skolens samlede undervisning ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Tilsynets vurdering af, om skolen overholder kravet i friskolelovens § 1 stk. 2.

Frie grundskoler giver undervisning inden for børnehaveklasse og 1.-9. klassetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Skolerne kan tillige omfatte 1-årig undervisning på 10. klassetrin.

Lovgrundlag:

Det påhviler forældrekredsen at føre tilsyn med skolens almindelige virksomhed, herunder med, at skolen giver undervisning og sprogstimulering, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jfr. i øvrigt tilsynsreglerne i "Lov om friskoler og private grundskoler m.v."

Forældrekredsen træffer selv beslutning om, på hvilken måde tilsynet skal udøves.

Efter bestemmelserne i "Lov om friskoler og private grundskoler m.v." skal der desuden vælges en eller flere eksterne tilsynsførende til at varetage visse nærmere definerede tilsynsopgaver.

Det er den opgave jeg er blevet valgt til at varetage, og som jeg nu har bestridt 3 skoleår..

På mine tilsynsbesøg har jeg set en god og velfungerende skole med engagerede voksne, glade elever, et undervisningsmiljø der appellerer til nysgerrighed, og en generel hyggelig atmosfære. Altså et godt sted at være både elev og ansat.

Jeg ser undervisning der er tilrettelagt under hensyntagen til elevernes individuelle forudsætninger, undervisning der tager hensyn til elevernes forskellige læringsstile, lærere der udstråler selvtillid og overblik, elever der samarbejder og hjælper hinanden og ikke mindst en god tone og gensidig tillid og respekt til hinanden stor som lille.

Skoleåret 2014 – 2015 er jo det første år med den nye skolelov. Selvom friskoler ikke er underlagt loven på samme vilkår som folkeskolerne, så har man på Midtdjurs friskole valgt at lægge dagligdagen meget op ad folkeskolens dagligdag, hvilket bl.a. har betydet mere tilstedeværelse på skolen. 35 timer om ugen for fuldtidsansatte.

Der er blevet indrettet arbejdspladser til alle lærere bag lærerværelset. Det ser ud til, at der er god plads til bøger og materiale ved hver arbejdsplads, som er indrettet med hæve-sænkebord, en god kontorstol og reoler m.m.

Skolereformen har ikke betydet mere tid på skolen for ret mange af eleverne, i og med at de fleste gik i Sfo også før reformen trådte i kraft. Som noget nyt er der dog indført BKT (bevægelse – koncentration – trivsel) på skolen, og der tilbydes lektie-cafe tre eftermiddage om ugen.

Jeg har så godt som hver uge læst skolens ugebreve, og er hver gang imponeret over det arbejde der lægges i dem, og over det høje informationsniveau både med hensyn til undervisningsaktiviteter og sfo-aktiviteter. I år er ugebrevene yderligere blevet suppleret med madpakke-forslag. Jeg synes det er en fin service, og håber da, at det giver inspiration til sunde madpakker. I hvert fald har jeg ikke set deciderede usunde madpakker på mine tilsyn. Derimod lagde jeg på mit sidste tilsyn mærke til, at nogle elever pludselig tog en mad midt i timen hvis de var sultne. Det var ikke noget der så ud til at forstyrre hverken læreren eller resten af klassen, og det gav ro hos den der var sulten fornemmede jeg.

Jeg har fået årsplaner for de enkelte grupper og et samlet fagopdelt skoleskema for alle grupper og ansatte på skolen. Jeg kan se, ud af skemaerne, at skolen så godt og vel lever op til folkeskolens krav for mindstemålet af undervisningstimer i de enkelte fag. Derudaf har jeg truffet den vurdering, at eleverne får en undervisning, der fuldt ud lever op til det niveau der tilbydes i den kommunale folkeskole på givne klassetrin.

Når jeg er på tilsyn, møder jeg som regel ret tidligt. Alle ansatte, som skal undervise fra morgenen, møder i god tid inden klokken ringer ind, og der er en god stemning på lærerværelset, og tonen bærer præg af, at der både er gensidig respekt for, og tillid til hinanden.

Skoledagen starter med fællessamling i aulaen, hvor eleverne sidder blandet store og små. Alle sidder sammen med "deres lille/store ven" på puder på gulvet. Det gør, at de små hurtigt kommer til at kende de store, og at de store på en positiv måde fra starten accepterer og hjælper de mindre elever. Foran elevflokkens tændes stearinlys i en femarmet lysestage – den indikerer, at der nu skal være ro – og det er der. Ved begge mine besøg i dette skoleår, har der været et par forældre med "på bagerste række". Jeg synes det er positivt, at man på den måde deltager i sit barns skolegang, og viser interesse for skolen – og så bliver vi jo aldrig for gamle til at lære noget, så måske får de også ny viden ved at være med til morgensamlingen.

Ved morgensamlingen synges der dagligt en morgensang, og bagefter tages der forskellige emner og temaer op. Da jeg var her i efteråret, var det Jørgen der fortalte om Uffe hin Spage, og til samlingen den 17. marts, var det Christine der fortalte om Samsø, om øens historie, størrelse og seværdigheder m.v. Dagen efter ville hun fortælle om at Samsø er en grøn ø, og tilfældigvis var det dagen hvor det Hollandske kongepar besøgte Samsø, så mon ikke også det har fået et par ord med på vejen.

Jeg synes fortællingerne til morgensamlingen er en rigtig fin måde at komme omkring forskellige lærings-områder med alle eleverne på, og en god og rolig måde at starte dagen på. Der var som

sædvanligt god ro og orden ved samlingerne, og de par elever der kom for sent listede stille på plads uden at forstyrre nogen.

Jeg kan selvfølgelig ikke være i alle grupperne når timen starter. Der er lidt forskel på, hvordan timen startes op i de forskellige grupper. Flere steder bliver der skrevet på tavlen hvilke ting der skal ske i timen – andre steder bliver det bare sagt, men i alle de grupper jeg har været i, har eleverne vidst hvad der forventes af dem, og sådan er det jo når der opbygges en daglig og genkendelig struktur i de enkelte fag og moduler – så kan man mere eller mindre starte hvor man slap sidst uden at skulle bruge meget tid på at introducere timen. I de grupper jeg har været i fra starten af timen, er der desuden blevet ført protokol, så der er overblik over de enkelte elevers tilstedeværelse og fravær.

På mine rundture i klasserne, har jeg i dansk observeret og oplevet både alternative og værkstedsprægede metoder, der tilgodeser de mange intelligenser via undervisningsdifferentiering og forskellige læringsstile. Der læses bøger, som svarer til den enkelte elevs formåen. Eleverne læser parvis eller individuelt alt efter eget ønske eller lærerens skøn, og enkelte har mulighed for at tage høreværn på, hvis de har brug for at "lukke af" for omverdenen når de skal koncentrere sig. På mine besøg har jeg set, at der er blevet læst i Nordlys, Skammerens datter, små historier af Louis Jensen m.m. Til de "læsesvage" elever bruges forskellige oplæsningsfunktioner, bl.a. E17, som har en rigtig god oplæsningsstemme. En gruppe havde lige læst Gummi-Tarzan og havde derefter skrevet/fortsat historien som de forestillede sig at Ivan Olsen liv formede sig efter Ole Lund Kirkegaards afslutning. I ugebrevene kan jeg endvidere se, at det vægtes højt, at der dagligt øves læsning også derhjemme, ligesom der dagligt er læsebånd på skolen.

De yngste elever får læst høj, og bliver gradvist introduceret til bogstaverne og alfabetet gennem forskellige "figurer og monstre" (G for Grusomme Gorilla osv.)

Jeg har i ugebrevene også set, at Læseraketten igen i år bruges på skolen. Ved at bruge den, får eleverne både øvet deres læsefærdigheder, læst tekster i forskellige genrer, og udvidet deres verdensforståelse. I år handler bogen om børn i Guatemala i Mellemamerika..

Der bliver stadig både produceret meget materiale og brugt meget kopimateriale og lærerværelset "bugner" af undervisningsmateriale.

I-pad og computer bruges til skriftlige opgaver sideløbende med arbejdsbøger, kopimateriale, papir og blyant. Det ene udelukker ikke det andet, og ingen af delene kan stå alene. Det er stadig vigtigt at øve håndskrift og finmotorik, selvom tastaturer tager mere og mere over i skrivningen.

I såvel dansk som matematik m.fl. fag, anvendes både I-pad, computer og kladdehæfter til skriftlige opgaver, hvilket både giver en varieret undervisning, og en bredere mulighed for skriftlig kommunikation for eleverne. I klasselokalerne er der forskellige plancher. Ved første øjekast kan enkelte lokaler virke lidt rodede, men ved nærmere eftersyn, er det relevant det der hænger. (Plancher med navneord, udsagnsord, tillægsord og egenavne). Der er både ordbøger og frilæsningsbøger de fleste steder, og eleverne er fortrolige med at bruge det. Jeg oplever meget selvhjulpne og hjælpsomme elever, som dog ikke er i tvivl om, hvor de kan hente hjælp hvis de støder ind i noget de eller deres kammerater ikke selv kan klare..

I matematik bruges både Faktor, Rema og kopiark m.m. i undervisningen. Computeren og undervisningsrelevante hjemmesider bruges også i det omfang det er muligt. F.eks. har jeg set programmet Geobra i brug, en dag hvor der skulle arbejdes med cirkler.

Jeg så, at der på I-pads bl.a. bruges numbler-app, matemalik-app, kingomath-app, skriv og læs-app. Selvfølgelig har jeg ikke set alt hvad der bruges gennem året, så listen kunne nemt gøres længere. Blå gruppe var her i foråret desuden tilmeldt matematikmatchen, hvor de konkurrerer mod andre 4. og 5. klasser i Danmark. Programmet har ud over lærings- og konkurrencemomentet den fordel, at

læreren kan gå ind og se hvilke opgaver de enkelte elever laver. Det kan bl.a. forhindre, at nogle elever kun laver geometriopgaver og andre addition – læreren kan lige give eleven "et prik" så de kommer videre til andre opgavetyper end favoritopgaverne.

Rød gruppe blev den dag jeg var på "forårsbesøg" introduceret til et hjemmelavet spil, som skulle lære dem om cifrenes placering (1ére, 10ére og 100ére) og tegnene for <, > og =. En rigtig god opgave, som både fik eleverne til at bevæge sig, arbejde sammen og reflektere over forskellig symboler.

Det er dejligt at opleve, at man på Midtdjurs friskole har fokus på engelsk helt fra de små klasser. I rød gruppe overværede jeg, at man bruger sang som indgangsvinkel til det nye sprog. En rigtig god ide.

I de ældre grupper arbejdes der med både læsetekster og skriftligt materiale i engelsk.

Grøn gruppe har kontakt til en amerikansk skoleklasse nu på 3. år. På mit tilsyn i marts havde eleverne lige modtaget en udfordring fra venskabsskolen om, at eleverne på Midtdjurs Friskole hver dag i en uge skulle tage 50 "burberies", 3 min. "lårtræning" og 15 minutters løb. Skolen i Nimtofte var den første danske skole der var inviteret med til eventen "Burp it on", som er startet i Canada. Ifølge ugebrevet gennemførte eleverne, og stafetten er nu sendt videre til en anden dansk skole. Ellers har jeg set engelskundervisning, hvor der både bruges elektroniske medier, læsebøger og arbejdshæfter/kopimaterialer der fuldt ud står mål med hvad der anvendes i folkeskoler på tilsvarende alderstrin, og på et at mine besøg blev der gennemgået grammatiske regler på tavlen.

Undervisningsdifferentiering såvel med udgangspunkt i den enkelte elevs faglige kunnen, som i forhold til forskellige læringsstile, går igen både i dansk, matematik og andre fag-lektioner jeg har overværet. Nogle elever klipper navneord ud, mens andre skriver dem. Nogle elever regner med centicubes, mens andre synes, at det er nemmere at bruge I-pad eller blyant og papir. Nogle elever læser selv, mens andre bruger oplæsningsfunktioner. Nogle elever arbejder i grupper, mens andre synes det er bedre at arbejde alene. Nogle elever arbejder bedst når de ligger på gulvet, andre vil hellere sidde ved et bord eller i aulaen o.s.v. o.s.v.....

Jeg var i efteråret med på udeskole. Derude i bakkerne er eleverne rigtig meget fysisk aktive, de lavede skuespil/rollespil og fik både dansk og matematikundervisning, alt sammen næsten på en gang. I matematik var dagens emne rumfang. For at illustrere hvad en m^3 er, skulle eleverne finde nogle grene der var mindst en meter lange. Først blev der lavet to m^2 rammer, som man skulle se, hvor mange elever der kunne stå inde i. Bagefter blev de bundet sammen med fire hjørner, så det blev illustreret hvad en m^3 er.

Nogle elever lavede også insekthotel, hvilket gav anledning til at snakke om forskellige insekter, biller og larver, og om hvor de bor henne om vinteren. Selvom konceptet med udeskole lægger op til, at man ikke bare må "flytte klasseværelset ud i naturen", så synes jeg, at det er meget godt, at der er blevet sat en tavle op derude, så lærerne har et sted til at tegne og forklare om dagens emne og plan.

Ideen med at eleverne skal være ude læner sig også meget op ad den nye skolereform, som bl.a. har en målsætning med mere bevægelse, og mere understøttende undervisning. Noget udeundervisningen ude i naturen (bakkerne) i meget høj grad giver mulighed for. (se evt. vedhæftede link)

<http://www.uvm.dk/Den-nye-folkeskole/En-laengere-og-mere-varieret-skoledag/Understoettende-undervisning>

Bevægelse er der også masser af i frikvartererne, hvor jeg ser, at alle elever skal ud. Der er god aktivitet både i skolegården og på fodboldbanerne, og for mig at se minimalt af konflikter.

Frugtordningen i 10-pausen er en rigtig god ide, som eleverne sætter stor pris på. Ud over at de får noget sundt at spise, så giver den dem det lille energitilskud, der måske gør, at de bedre kan koncentrere sig i timerne frem til middag/spisefrikvarteret. Også det skal støtteforeningen have æren for.!!

Skolen råder over forskellige læsebogssystemer, og der bestilles materiale hjem fra Cfu (amtscentralen).

Derudover har jeg set, at der er rekvireret materiale fra GoCook, som er gratis undervisningsmateriale og kokebøger fra Coop. Materialet fokuserer på sund krop og sund kost. Skolen har været med i kirke-skole-samarbejdet i efteråret. Et samarbejde mellem skolerne og kirkerne i Syddjurs kommune.

Læseraketten bliver, som tidligere nævnt brugt. Ud over læsetræning lærer man om især børn i andre kulturer, og under andre livsvilkår.

Jeg har ikke set alt hvad der er blevet brugt i årets løb, men min vurdering er, at der er mange initiativer, der giver en både lærerig og varieret hverdag.

Der er fint rent i klasselokalerne, ja faktisk over hele skolen. Eleverne sætter deres udefodtøj i bakker på gangen (en rigtig god ide) men selvfølgelig kan der virke lidt rodet på den lange gang. Nogle jakker har det jo med ikke at hænge så godt på knage som andre, men jeg overværede, at de elever der ikke får deres sko og tøj sat/hængt på plads inden de går ind i klassen, bliver bedt om at gå ud og få det bragt orden. Der er en fantastisk dejlig ro det meste af tiden. Faktisk foregår meget af undervisningen for åbne døre, og ingen lader sig forstyrre af, at der går nogen forbi ude på gangen.

På Midtdjurs friskole forberedes eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, og forberedes til at være medbestemmende, tage medansvar og kende de rettigheder og pligter der er i et demokratisk samfund.

Som eksempel kan nævnes, at der på Midtdjurs friskole er et elevråd. Eleverne er generelt gode til at vente på tur med at sige noget, og de lærer at markere med håndsoprækning når de vil sige noget. Det er i øvrigt mit indtryk, at eleverne har gensidig forståelse og respekt for hinanden i faktisk alle de lektioner jeg har overværet. I efteråret så jeg, at der var pigeclub i middagsfrikvarteret, og en dreng fortalte, at der en anden dag er drengeclub. Fint at de større elever på den måde får mulighed for at snakke om nogle af de ting der "forstyrrer" i puberteten.

Det er som tidligere nævnt mit indtryk, at alle trives godt på skolen, og et af de vigtigste grundelementer i et godt læringsmiljø er trivsel – trives man, er man glad når man skal i skole om morgenen, og når man kommer hjem fra skole, så bliver læring og personlig udvikling meget nemmere.. og alle de elever jeg har spurgt direkte om, hvordan det er at være elev på Midtdjurs Friskole har uden at blinke sagt: "Godt"..

Jeg er godt klar over, at mine besøg og observationer på skolen kun giver "øjebliksbilleder", men det er min fornemmelse, at der er god progression og udvikling i alle fagene og på alle klassetrin. Lærerne møder velforberedte til timerne, og de UV-midler der skal bruges, er til stede i klasselokalet fra timens start, og når timen er slut, har jeg flere gange set/hørt at der er blevet samlet op på dagens undervisning, og givet anvisninger om hvad det er forventet af eleverne at de har gjort derhjemme inden næste gang, de skal have faget.

Alle kender hinanden lige fra den yngste elev til den ældste medarbejder. På de dage, hvor jeg har været på besøg, har der hersket en ualmindelig god tone, både præget af faglighed og objektivitet, men også med plads til humor og små drillerier. Der er stor fortrolighed overfor de voksne fra elevernes side, og ingen virker til at "gå alene rundt" eller være utrygge eller ensomme.

Generelt føler jeg mig rigtig godt tilpas og velkommen når jeg kommer på Midtdjurs Friskole. På mine besøg, kigger jeg ikke kun på undervisning, UV-materialer, elev-produkter og standpunkter!! Jeg ser/føler rigtig meget på stemningen, tonen og ånden, for hvis den er god, så skal indlæringen nok komme. Jeg føler, at der er en rigtig god ånd og tone såvel elev-elev, elev-voksen og voksen-voksen imellem.. Jeg ser et engageret og stabilt personale, som ser ud til at trives i hverandres selskab. Der bliver udvekslet materialer og erfaringer, og det ser ud til, at der generelt er en meget hjælpsom ånd. Elever såvel som ansatte er glade og imødekommende. Børnene vil rigtig gerne snakke med mig, og fortæller glade og stolte både om deres skole og det de laver. Alle jeg har snakket med, har givet udtryk for, at de synes, at Midtdjurs Friskole er en god skole, bl.a. fordi den er lille og overskuelig, og at alle kender hinanden.

Det ville selvfølgelig være ønskeligt, om der var lidt flere elever på skolen, men elevtallet har været stabilt, og ifølge Jørgen har skolen en fornuftig økonomi, så fremtiden ser ikke så ringe ud – skolen har bevist sin overlevelsessevne og eksistensberettigelse.

Jf. bekendtgørelse nr. 891 af 08.07.2007 om friskoler og private grundskoler, kan jeg som ekstern tilsynsførende erklære, at elevernes kundskaber og standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk, samt skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med det der kræves og tilbydes af/i folkeskolen.

Midtdjurs friskole kan nu snart fejre 5-års-fødselsdag. I har bevist jeres overlevelsessevne og berettigelse, og jeg håber, at det gør at forældre fra de omkringliggende byer og deres opland kigger denne vej, og i fremtiden vil sende flere elever til Midtdjurs Friskole.

Det er min fornemmelse, at I som forældre kan være overordentlig trygge ved at sende jeres børn i skole på Midtdjurs Friskole. I har en flok ansatte, som vil børnene det bedste, så husk at give dem et klap på skulderen en gang imellem.

Jeg ser frem til at komme på besøg også næste år. Jeg glæder mig faktisk lidt hver gang. Pas på hinanden – jeres værdier – og jeres elever.

Som tilsynsførende
Kurt Madsen